

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Lex Talionis XII. Tabularvm Cardinali Baronio Ab Isaaco Casavbono Dicta

Rosweyde, Heribert

Antverpiae, 1614

Tabvla V. An Hieronymus à Romano Pontifice ducatum fidei petat, quia ipse Presbyter erat Romanus? Petit, quia Rom[a]e Cathedra Petri, quia Romæ fides Apostolico ore laudata, quia Romæ fides ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-10692

T A B V L A V.

An Hieronymus à Romano Pontifice ducatum fidei petat, quia ipse Presbyter erat Romanus? Petit, quia Romæ Cathedra Petri, quia Romæ fides Apostolico ore laudata, quia Romæ fides incorrupta. Varia Casauboni errata, & ineptiæ Grammaticæ. Philosophiæ eius insigne specimen.

Exerc. 16.
cap. 136.

CASAVBONVS. Veniamus ad tertium Hieronymi locum ex epistolâ ad Damasum: Petri successori qui non communicat, Christi non est, sed Antichristi. In summâ Orientis perturbatione, quum plerasque Arianismus occupasset, venit in Syriam Hieronymus. Paullò post Ecclesiæ Antiochenæ Antistites (illi Ecclesiæ tres præerant eo tempore, Paulinus, Meletius, Vitalis: duo priores, orthodoxi; tertius, Apollinaris sectator:) ab eo exegerunt trium hypostaseon confessionem. Erat adhuc illa vox noua, & propter nouitatem multis suspecta. Itaque pium virum suspicio incessit, latere aliquid fraudis: *Novellum, inquit, à me homine Romano nomen exigitur.* In tantâ dubitatione Damasum Pontificem Romanum consulit Hieronymus: & meritò. Nam quem potiùs consu-

consuleret, homo præsertim Latinæ linguæ,
& Presbyter Romanus?

ROSVVEYDVS. Quam tu hîc nubem
Romanæ fidei, veritati prætendis Romanæ?
Dissidebat opinionibus Oriens, & dubius
hærebat Hieronymus, quam ex iis ample-
cteretur. Quid in hac perplexitate Hierony-
mus? ad Cathedram confugit Petri, Petri
consulit successorem, Romanum adit An-
tistitem. Sed cur inter tot Antistites vnum
adit Romanum? Quia, inquis Casaubone,
Hieronymus *Presbyter erat Romanus*. Imò
verò Romanus Presbyter fuit numquam; &
cùm iam Romæ ante profectionem in Sy-
riam ageret, ne Presbyter quidè erat. Vtriuf-
que rei non alium testem producam, quàm
ipsum Hieronymum, vt intelligas quàm pa-
rum pensulatè Hieronymum legeris, &
quàm sedula tibi Nouatori cura sit nouas
causas, cur Romanum Hieronymus adierit
Pontificem, fingendi, & posteris persuadèdi.

Latitabat Hieronymus, postquam iam in
Syriâ monachi tyrocinium egerat, in suo
Bethleëmitico monasterio, non redactus in
ordinem Presbyterij Ierosolymitani, atque
ita tredecim ibi annos vixerat. Intereà Ioan-
nes Ierosolymorum Episcopus Origenistis
visus fuit fauere: ob hanc causam ab eo dis-
sidebat Hieronymus. Causatus est Ioannes,
non

non fidei causâ diffidere Hieronymum, sed ordinationis; quòd cum quibusdam sociis nollet Ecclesię subiici Ierosolymitanæ. Tuetur se Hieronymus, non esse se Presbyterum Ierosolymitanæ, sed Antiochenæ Ecclesiæ. Quòd si de Pauliniano fratre suo sermo sit, & ipsum alterius Ecclesię esse Presbyterum. *Sin autem* (ait Hieronymus) *de Pauliniano tibi sermo est: vides eum Episcopo suo esse subiectum, versari Cypri, ad visitationem nostram interdum venire, non ut tuum, sed ut alienum; eius videlicet, à quo ordinatus est. Quòd si hic etiam esse voluerit, & in exilio nostro quietus in solitudine viuere: quid tibi debet, nisi honorem, quem omnibus debemus Episcopis? Fac à te ordinatum: idem ab eo audies, quòd à me, misello homine, sanctæ memoriæ Episcopus Paulinus audiuit: Num rogavi te ut ordinarer? Habes igitur, in fidei controuersis non Romam consuluisse Hieronymum, quia Presbyter eius Ecclesiæ tunc erat, cum ordinatione fuerit Antiochenus, nulli tamen certę Ecclesiæ astrictus.*

Iam verò ne Presbyterum quidem tunc fuisse Hieronymum, cum è Syriâ ad Damascum scriberet, vel inde colligi potest, quòd Româ post Baptismum recedens, vbi non optimè vixerat, ut ipse testatur, ad eremum se Syriæ receperit, & voluntario se carcere damna-

Hieron.
aduers.
errores
Ioan. Ie-
rosolym.
epist. 61.
ad Pam.

damnauerit: *Et quia, inquit, pro meis facinoribus ad eam solitudinem commigraui, quæ Syriam iuncto Barbariæ sine disterminat.* Et sequenti epistolâ: *Ego Christi vestem in Romanâ urbe suscipiens, nunc Barbaro Syria limite teneor. Et ne putes alterius hanc de me fuisse sententiam, quid mererer ipse constitui.* Et epistolâ præcedenti causam exprimens, cur Romam de fide consulat, ait, *Inde olim Christi vestimēta suscepi, expressurus utique, si Romanæ Ecclesiæ Presbyter fuisset, Romanum suum Presbyteratû.* Accedit, quòd ipse Hieronymus, dum Româ in Syriam venit, triplici capite districtam Antiochenam inuenit Ecclesiam, ita ut quisque Hieronymum sibi adsciscere satageret; *in tres, inquit, partes scissa Ecclesia ad se rapere me festinat.* Sed nulli parti communicauit Hieronymus, priusquam à Damaso, cui communicandum esset, doceretur. doctus igitur à Damaso communicauit Paulino, & ab eo postea Presbyteratu vel inuitus, vel nulli certè se Ecclesiæ astringens, initiatus est.

Quid, quòd ipse se monachum iam antè fuisse, quàm ordinaretur, disertè asserit? ut nulla suspicio esse possit, iam Presbyterio insignem ad eremum accessisse. Nam cum à Paulino Antiochiæ Episcopo ordinibus initiandus esset, protestatus est, monachi professio-

Hieron.
ep. 57. ad
Damasum.

Idem
ep. 58. ad
Damasum.

Ibidem

E fessio-

fessionem se nolle deserere, sæcularibus nolle implicari negotiis; ita se ordinationem admittere, ne tamen sæculo redderetur. Quem Paulinum, dum ipse vrget fortè Hieronymum, vt in Ecclesiã Antiochenã Presbyterij munere fungeretur, ita alloquitur Hieronymus: *Num rogauit te, vt ordinarer? Si sic Presbyterium tribuis, vt monachum nobis non auferas: tu videris de iudicio tuo. Sin autem sub nomine Presbyteri tollis mihi, propter quod seculum dereliqui: ego habeo quod semper habui: nullum dispendium in ordinatione passus es.* Non igitur in fidei dubio Romanum Pontificem consuluit Hieronymus, quòd ipse Presbyter Romanus esset, cum eo tempore ne quidem Presbyter, multò minus Romanus esset.

Hieron.
aduers. er-
rores Ioan.
Ierosol.
ep. 61. ad
Pam.

Quam igitur causam huius consultationis dicemus, cum tam procul in Syriã abesset Romã Hieronymus? quem *nec vastitas, vt ipse ait, elementi liquentis, & interiacens longitudo terrarum, à pretiose margarita potuit inquisitione prohibere?* Audiamus ipsum Hieronymum: plurimum enim hinc *οἰνοδεν μαρτυς* valet, ne fictionibus locus detur: *Quoniam vetusto Oriens inter se populorum furore collisus indiscissam Domini tunicam, & de super textam, minutatim per frusta discerpit, & Christi vineam exterminant vulpes;*

Hieron.
ep. 57.

Idem ep.
57.

Ioan. 19.
Cant. 2.

vt

ut inter lacus contritos, qui aquam non ha- Jerem. 2.
bent, difficile, ubi fons signatus, & hortus ille Cant. 4.
conclusus sit, possit intelligi: ideò mihi cathe-
dram Petri, & fidem Apostolico ore lauda-
tam, censui consulendam, inde nunc mea anima
postulans cibum, unde olim Christi vestimen-
ta suscepi, &c. Vbicumque fuerit corpus, illuc Luc. 17.
congregabuntur & aquile. Profligato à sobole
malâ patrimonio, apud vos solos incorrupta
patrum servatur hereditas. Ibi cespite terra
fecundo, Dominici seminis puritatem centeno
fructu refert: hîc obruta sulcis frumenta in lo-
lium auenasq; degenerant. Nunc in Occiden- Isa. 14.
te sol Iustitiæ oritur: in Oriente autem Luci-
fer ille, qui ceciderat, supra sidera posuit thro-
num suum. Vos estis lux mundi, vos sal terræ, Matth. 5.
vos aurea vasa & argentea: hîc testacea vasa
vel lignea, virgam ferream & æternum oppe-
riuntur incendium.

CASAVBONVS. Ait Hieronymus, *Vos*
estis lux mundi, vos sal terræ: Episcopus Oc-
 cidentis intelligit, inter quos Damasus emi-
 nebat. Non solum autem Damasum intel-
 lectum fuisse ab Hieronymo, declarant præ-
 cedentia verba: *Nunc in Occidente sol Iustitiæ*
oritur: quæ de omnibus Occidentis Episco-
 pis orthodoxis necessariò accipi debent, non
 de vno Damaso; alioquin dixisset potiùs, *in*
vrbe Româ, quàm in Occidente: & multò ma-

gis sequentia verba id suadent: *Vos aurea vasa & argentea: hic testacea vasa vel lignea.* Sicut dubitari non potest, quin vasa testacea & lignea sint Præpositi Ecclesiarum Orientis: sic certum est, vasa aurea & argentea esse Præpositos Ecclesiarum Occidentis, non Damasum dumtaxat: de quo solo si sensisset, cur illum *vasa* potius quam *vas* dixisset? Sic enim Paulus ipse *vas electionis* appellatur.

ROSVEYDVS. Argutari, ineptire in re manifestâ non lubet. Ad vnum Damasum scribit, ab vno Damaso subsidium petit, ab Occidente lucem exspectat. Cur, quæso, quia Occidentis meminit, omnes vis Occidentis Episcopos orthodoxos intelligi? Vide quâ alibi, cum Occidentis, cum Ægypti meminit, vnum tamen Damasum Romanum, vnum Petrum Alexandrinum intelligit Antistitem. Fidei suæ rationem Marco Celedensi Presbytero reddens, ait: *Si eis placet, hæreticum me cum Occidente, hæreticum cum Ægypto, hoc est cum Damaso Petroq; condemnent.* Quin hic pariter glossam appingis; quia vnum Damasum, vnum Petrum exprimit, debuisse potius dicere, cum *vrbe Româ*, item, cum *Alexandriâ*? Pudet pigetq; harum ineptiarum.

Iam verò de *vasis* quòd addis, egregium te Grammaticum præstas, vt nullam tibi iniuriam fecerit noster Eudæmon Ioannes, qui

Hieron.
ep. 77.

qui te hoc titulo ornauit. Sed intereà Rhetoribus ridendum te propinas. Nosti solemne illud: *Oratores visi sumus*. Etenim siue per *Occidentem & vasa* omnes Occidentis Catholicos Episcopos, an vnum intelligas Damasum, Occidentis caput, nihil ad caussam tuam facit. Certum est, Hieronymum totâ hac epistolâ laudare Damasum, extollere Romanam Ecclesiam, Româ consilium, à Damaso fidei rationem petere. Satin' clara quæ sequuntur? *A Sacerdote victimam salutis, à pastore presidium ouis flagito: & ne diues pastor ouem, vt de se ait ep. LVIII. morbidam contemnat, addit: Faceffat inuidia, Romani culminis cedat ambitio: cum successore Piscatoris, & discipulo crucis loquor.* Pergit clariùs Romanam Ecclesiam describere: *Ego nullum primum, nisi Christum sequens, Beatitudini tuæ, id est Cathedræ Petri, communionem confocior: super illam petram ædificatam Ecclesiam scio. Quicumque extra hanc domum agnum comederit, profanus est. Si quis in arcâ Noë non fuerit, peribit regnante diluuiio. Quis hîc fanus dubitabit, Hieronymum Romam confugere, Cathedræ Petri communionem confociari, quia sciebat super illam petram ædificatam Ecclesiam? Sed hîc iterùm ad nãnias suas confugit Grammaticus.*

CASAVBONVS. Opponit Hieronymus

mus hæc duo inter se, quod summopere notari debet, *sequi*, & *communione consociari*. Sequimur, quos agnoscimus magistros, & à quorum auctoritate fidem scimus pendere: quod ius vni Christo proprium est, exclusis omnibus, nemine mortalium excepto. Nam ipsi Apostoli non suam doctrinam prædicarunt, sed quam acceperant à Christo, vt ait Paulus, & se ministros gesserunt, nõ auctores fidei. Obseruatu digna est locutio Hieronymi: *Ego nullum primum nisi Christum sequor*. Quid ais vir magne? Tu solum Christum primum sequeris? & hoc audes ad Romanum Papam scribere? Ignorabas videlicet potestatem huius Vice-Dei, *cuius est vnus nomen in terris*, ait Hildebrandus dictatu decimo, qui in fide errare non potest. *Quia Romana Ecclesia numquam errauit, nec in perpetuum, Scripturâ testante, errabit*, teste eodem Hildebrando, sententiâ XXI. qui est solus Rex & Imperator Ecclesiæ, ac propterea *solus potest imperialibus vti insignis*; docente eodem, sententiâ VIII. Hunc sine Monarcham Ecclesiæ dedignabitur aliquis sequi primum? & tamen istud de se scribit Hieronymus sine ambagibus, idque in epistolâ ad Papam.

ROSVEYDVS. Ergone rursus tuas, Grammaticæ, sectabimur ineptias? Vide nouam
uam

uam rationem concertandi. Vicimus hactenus Hieronymi sensu ac sententiâ, nunc ad formulam & phrasim itur, iam & eâ quoque vincendum est. *Sequimur*, inquit Casaubonus, *quos agnoscimus magistros, & à quorum auctoritate scimus fidem pendere: quod ius vni Christo proprium, exclusis omnibus, nemine mortalium excepto.* Ex ore tuo iudicet te orbis vniuersus, nouellæ conditor Grammaticæ, nouellæ auctor Theologiæ. Ipsum Hieronymum hac ipsâ, quam excutimus, epistolâ loquentem audi & sequere: *Collegas tuos Aegyptios confessores SEQVOR, & sub onerariis nauibus parua nauicula delitesco.*

Hieron.
ep. 57.

Ambrosius lib. III. de Sacram. cap. I. *In omnibus SEQVI cupio Ecclesiam Romanam.*

Ambr. I. 3.
de Sacr.
c. 1.

Theodoretus epistolâ ad Leonem Papam: *Ego autem Apostolica vestra Sedis expecto sententiam: & supplico, & obsecro vestram Sanctitatem, ut mihi appellanti iustum vestrum & rectum iudicium, opem ferat, & iubeat ad vos accurrere, & ostendere meam doctrinam, vestigia Apostolica SEQVENTEM.*

Theodoret.
ep. 113

Idem epistolâ ad Dioscorum Episcopum Alexandria: *Sanctorum Patrum vestigia SECVTVS prompto sum animo, & precibus incumbbo, & Evangelicam doctrinam, quam summatim tradiderunt, qui in Nicæâ Bithyniæ conuenerunt sanctissimi Patres, tueri & conser-*

Idem ep.
83.

uare studeo integram. Piget confectari uoculas. Vnus sibi iufficit Hieronymus: qui in Syriâ existens inter discrepantes de Trinitate sententias, Christum quidem sequens, & etiam tum Romanę Cathedrę confociatus, quærit à Damaso, quam sententiam eligere debeat: & dum responsum exspectat, ait se interea *SEQUI confessores Aegyptios.* Quid hîc quæso *SEQUI?* Non Ægyptiorum confessorum exemplo sanam doctrinam amplecti; in eam sententiam ire, in quam ipsi Romanę Ecclesię magisterio & auctoritate abibant?

Omnes, quotquot toto orbe sunt diuersæ opinionis & sectæ hæretici, Christum se sequi, eius se vestigia legere clamitant. Accedat ex nouo orbe gentilis quispiam, tenuibus quibusdam diuini luminis igniculis excitatus, rogetque quem fidei auctorem sequi debeat? vnanimi voce, Christum, dicent omnes, dicent singuli. Sed ubi verum Christum ille inueniet, ubi inuestigabit? Ad Scripturas ibit? non eas intelliget. Sequetur duces hæreticos? ducent eum ad Christum, non Christum. Quid hîc faciet homo dubius, homo perplexus? Primo hoc principio posito, quod plerique omnes admittunt, super Petrum fundatâ Ecclesiam, Cathedram Petri inquiret, & eam ductante antiquitate
totâ,

totâ, Romæ inueniet. Sequetur igitur totam
preeuntem antiquitatem, sequetur Romam,
& Christum sequetur. Profectò si cuiusque
captui relinquitur sequi Christum, iam tot
Christos habebis, quot capita. Sequamur
igitur cum Hieronymo, cum Ambrosio,
cum Theodoro, imò cum totâ antiqui-
tate Romanam Ecclesiam, & indubiè pressis
vestigiiis Christum sequemur.

Atque hæcenus de Grammaticâ tuâ ra-
tione. Videamus nunc Philosophiam tuam,
an minerali tuo suus fructus respondeat, an
otiosus federis, & scamnum frustra triueris.

Opponit, inquit, Hieronymus hæc duo inter se,
quod summopere notari debet, SEQUI & COM-

MVNIONE SOCIARI. Dic fodes, quo oppo-
sitionis genere hæc opponuntur? Consule
tuum Aristotelem, qui ex tuâ Bibliothecâ
dicitur accuratior (credo γραμματικότερον)

prodiisse. Hic in Postprædicamentis quat- Arist. Ca-
tegor. c. 11

tuor oppositorū genera ponit. Η' ὡς τὰ πρὸς
τι, ἢ ὡς ἐναντία, ἢ ὡς ἐρρησις καὶ ἕξις, ἢ ὡς κατὰ
φασίς καὶ ἀπὸ φασίς. vel vt lib. v. cap. x. Meta-

phys. habet, τὰ πρὸς τι, τ' ἐναντία, ἐρρησις καὶ Idem Me-
taph. l. 5.
c. 10.

ἕξις, ἀντίφασίς: quæ verbis suis schola Dia-
lecticorum vocat: *Relatiua, Contraria, Prina-*
tina, Contradictoria. Tu hic omnem tuam, si
quæ vmquam in te fuit, Philosophiam aduo-
ca, & tua opposita ad aliquod horum gene-

E 5

rum

rum reducas, & Philosophus mihi eris. Sed hoc tuo oppositorum genere, Rami Dialecticam si auxeris, nã tu Caluiniã doctrinã fructum feres vel maximum.

Hieron.
ep. 57.

Idem ibid.

Quòd si nondum sensus Hieronymi liquet, excutiamus eum accuratiùs, & verba eius sequentia appendamus. Sequebatur in omnibus Christum Hieronymus, vt & omnes Pontifices & veri Catholici; sed ortã quæstione de vnã an tribus hypostasibus, sollicitatusque ab Arianorum Antiochiã Præsule tres hypostasies prædicare; non habebat quem sequeretur Christum, qui nihil tale clarè expresserat, sed nec Apostolicis id consignatum erat litteris: *Nunc, inquit, prò dolor! post Nicenam fidem, post Alexandrinam, iuncto pariter Occidente decretum, trium hypostaseon ab Arianorum Præsule & Campensibus, nouellum à me homine Romano nomen exigitur. Qui, quæso, ista Apostoli prodidère? quis nouus magister gentium Paulus sic docuit? Quid hìc faciet Hieronymus? quem sequetur, non Christo, non Apostolis præuis? Vnum sequitur, vnum sequetur simili in re quisque Catholicus Romanum Pontificem. Discernite, inquit Damaso, si placet, obsecro: non timebo tres hypostasies dicere, si iubetis.* Et concludens cum vehementi obtestatione, vt à Damaso responsum impetret;

petret: *Quamobrem obtestor Beatitudinē tuam per Crucifixum, mundi salutem, per homouisionem Trinitatem, ut mihi epistolis tuis, siue tacendarum, siue dicendarum hypostaseon detur auctoritas.* Non hīc totius Occidentis iudicium requirit Hieronymus, non Concilium conuocari flagitat; vnius illi Damasi, vnius Romani sufficit Pontificis auctoritas: adeo ut etiam post Nicānam Synodum, quæ nihil de tribus hypostasibus definiuerat; antiqua- toque Ægypti Occidentisq̄ue decreto, quo Latinis libertas *personarum* nomine vtendi, Græcis *hypostaseon* concedebatur; si ita Pontifex iubeat, tres hypostases, Hieronymus homo Latinus, paratus sit dicere.

Cum verò vel rescribere distulisset Damasus, vel errore baiulorum non peruenissent ad Hieronymum Damasi litteræ, & in tres partes scissa Ecclesia Antiochena, ad se quæque rapere Hieronymum festinaret, in triuio constitutus exclamat: *Si quis CATHE-*

Hieron.
ep. 58.

DRÆ PETRI iungitur, meus est. Sed obtendebant singularum partium Antistites, Romanæ Cathedrę nomen. Adeo semper Oriens Occidentem adorauit, Antiochia Romam suspexit: etiam hæresis Romanæ Ecclesiæ nomen vel affectauit, vel æmu lata est. Quid hīc Hieronymus? *Meletius, Vitalis, atque Paulinus tibi herere se dicunt.*

Idem ibi-
dem.

cunt. Possẽm credere, si hoc vnus assereret: nũne aut duo mentiuntur, aut omnes. Quid intereã Hieronymus? quid? Ego interim clamito, si quis CATHEDRÆ PETRI iungitur, meus est.

Hieron.
ep. 58.

Atque hac ipsã iteratã scriptione, vt litteras à Damaso eliciat, ingeminat preces, obtestationem intendit: *Obtestor Beatitudinem tuam per crucem Domini, per necessarium fidei nostræ decus, per passionem Christi, vt qui Apostolos honore sequeris, sequaris & merito. Ita in solio cum Duodecim indicaturus sedeas, ita te alius senem cum Petro cingat, ita municipatum celi cum Paulo consequaris; vt mihi litteris tuis, apud quem in Syriã debeam communicare, significes: noli despiciere animam pro quã Christus mortuus est. Audisne æstuantem Hieronymum, ne cui temerè in Syriã sine Romani Pontificis iussu communicet? Verebatur fanè, ne Christum non sequeretur, ne Christo excideret, nisi Romani Pontificis Sedi quàm arctissimè adhæsisset.*

Et verò quis non miretur, D. Hieronymum peracri præditum ingenio, linguarum peritiã instructum, multiugã eruditione celebrem, ipso haud dubiè Damaso doctiorem (quippe quem Damasus tot Scripturarum quæstionibus compulsarit, & à quo tot elicit responsa; adeò vt ipse Hieronymus os, calamusque Damasi dici posset) quis,
inquam,

inquam, non miretur, cùm de fidei iudicio agitur, Hieronymum recurrere ad Damasum, & omne illi iudicium tribuere, omne sibi præiudicium derogare? Etiam Damasum monens, Damasum instruens, eius tamen se subdit iudicio: *Si rectum putatis tres* Hieron. *hypostases cum suis interpretationibus debere* ep. 58. *nos dicere, non negamus: sed, mihi credite, venenum sub melle latet.* Vides igitur, vt ab vnus Damasi iudicio, ab vnus Damasi auctoritate, quid sequi debeat, pendeat Hieronymus.

Mirum verò tam delicati te esse stomachi, qui VICE-DEVM, cùm à Põtificiis tibi de Pontifice proponitur, concoquere non possis, cùm tamen ad hæc Criticorum scitamenta, cùm DEVS, cùm DIVI è Criticorum grege quipiam proponuntur, minimè stomachus tuus nauseet. Legistin' de Scaligero, amico tuo, ab amico Lipsio dictum? *Genus DEORVM.* An excidit illud, quod quidam è vestris?

Iam mihi Burdenos mēs est deducere DIVOS,

Haud capiunt tantos secula nostra DEOS.

O anime, ò DIVVM genus, Hunniadumq; nepotes.

Meministin' poëtam cecinisse?

Scaliger ille DEVS, qui multa emendat & auget.

Et

Et tamen quis iste Scaliger? Ut non omnino malum eum fuisse Philologum negari non possit, cum tamen toties Patroclianas fellas, cum Stercutios, cum Cloacinas scripta eius oleant, facile ipse se prodit, ex quorum Deorum genere fuerit. Nulla interea hinc Criticis nausea oboritur, cum oris tam impuri homo DEVS vocatur: mellea hec nomenclatio, & sesamo sparsa: at verò cum Pontifex à quopiam VICE-DEVS dicitur, statim mollicellis, delicatulis Criticis stomachus evertitur. O homines peruersi iudicij, stomachi peruersi!

Atque hac Talionis Retalioniſque tabulâ iam defungi poteram, cum & CRASSAM IGNORANTIAM tuam in historiis, FRAVDEM in Philosophicis & Grammaticis, omnium oculis, ni fallor, palam exposuerit. Sed quia duplicem duplicis historiæ ignorantiam tuam initio tabulæ huius prodis; cum & Hieronymum in fidei dubio Romam vis confugisse, quia Presbyter erat Romanus, quod ipso auctore, ipso teste ibi refutauimus; & eundem asseris, ad trium hypostaseon cōfessionem, sollicitatum à tribus Episcopis, Meletio, Paulino, Vitale, id verò pressius nunc examinandum venit: tum ad eorum quæ antè dicta sunt lucem, tum ut *ἀνισοπνοσία* tua omnibus euadat manifestior.

AC

Ac in primis meminisse oportuit, grauem olim Orientis inter & Occidentis Episcopos ortam fuisse contentionem, an in Trinitate tres hypostases, an verò tres personæ agnoscendæ essent, quorum prius Orienti, posteriori Occidenti placuit. Ac tandem arbitro Athanasio ita inter eos conuenit, vt cum paria sentirent, nominum tamen vsus vtrique parti liber remaneret. Rem clarè describit Nazianzenus:

Τῆς μιᾶς οὐσίας, καὶ τῆς
 ἑκῶν ὑποστάσεων λεγομένων μὲν ὑφ' ἡμῶν ὁμο-
 ὡς τὸ μὲν γὰρ τὴ φύσιν δηλοῖ τὴ θεότητα, τὸ δὲ τὰς
 τῆς ἑκῶν ιδιότητες νοσημένων δὲ ὡς ἀπὸ τοῖς Ἰτα-
 λοις ὁμοίως, ἀλλ' ἐδωκαμένοις διὰ σφοδρῆτα τὴ παρ'
 αὐτοῖς γλώττης καὶ ὀνομάτων πηνίαν, διελεῖν ἀπὸ
 τῆς οὐσίας τὴν ὑπόστασιν, καὶ διὰ τὸ ἀντισημαζούσης
 τὰ προσώπα, ἵνα μὴ ἑῖς οὐσία ὡσαυτὰ δειχθῶσι,
 τί γίγνεται; ὡς λίαν γελοῖον καὶ ἐλεεινὸν πίστεως ἔ-
 δοξε διαφορὰ ἢ ἀπὸ τὸν ἦχον σμικρολογία. εἶτα
 Σαβελλισμός ἐνταῦθα ἐπενοήθη τοῖς ἑῖς ὡσαυ-
 ποῖς, καὶ Ἀρειανισμός τὰς ἑῖς ὑποστάσεις, τὰ τὴ
 φιλονεικίας ἀναπλάσματά. εἶτα τί; ὡσαυτὸν μέρους
 μικροῦ πνος αἰετὸν λυπηῦτος, ὃ λυπηρὸν ἢ φιλονει-
 κία ποιεῖ, κινδυνώδης συναπορρήγαλῶσαι τὴ συλλα-
 βαῖς τὰ ἄερατα. ταῦτ' ἐν ὁρῶν ὡς ἀκέρων ὁ μακά-
 ριος ἐκείνος, καὶ ὡς ἀληθῶς ἀνθρώπος τῆ Θεοῦ
 καὶ μέγας τῆ ψυχῶν οἰκονόμος, οὐκ ᾤηθη δεῖν
 παρὶδεῖν τὸ ἀτοπον ἔτι καὶ ἄλογον τῆ λόγος κατὰ
 ἑμὴν τὸ δὲ παρ' ἑαυτοῦ φάρμακον ἐπάγει τὰ
 ἄρρω-

Gregor.
 Naz. in
 encom.
 S. Athan.
 orat. 21.

ἀρρώσηματι. πῶς οὖν τὸ τοιοῦτον ποιεῖ; θεοσαλευσά-
 μδος ἀμφοτέρω τὰ μέρη ἔτω ἀνάγκη καὶ φιλαν-
 θεσίως καὶ τὸ νοῦν τῆς λεγομένης ἀπειθῶς ἐξε-
 τάσας, ἐπειδὴ συμφρονουῦτας εἶρε καὶ εἰδὲν διε-
 σῶσαι καὶ τὸ λόγον, τὰ ὀνόματα συγχωρήσας, σω-
 δεῖ τοῖς ἀτάκτοις. *Cum essentia una, & tres*
hypostases à nobis pie dicerentur, quòd alte-
rum diuinitatis naturam, alterum personarum
trium proprietates declaret, ac simili quidem
modo apud Romanos intelligerentur; ceterum
ob linguæ illius angustiam verborumque ino-
piam hypostasim ab essentiâ distinguere non
possent, eamq; ob causam in illius locum perso-
narum induxissent nomen, ne tres substantias
admittere viderentur: quid tandem contigit?
Res profectò ridicula, vel potius miseranda.
Diuersæ fidei speciem præbuit leuis illa circa
vocis sonum contentio. Hic deinde alij Sabellij
errori ad stipulari visi sunt, quòd tres personas
dicerent: alij Arii impietatem amplecti, quòd
reiectis personis, tres hypostases nominarent:
quorum utrumque pertinax contendendi stu-
dium effinxerat. Quid postea? Cum parua, ut
in contentione fieri solet, molestiæ causa sem-
per accederet, eò tandem res adducta est, ut pe-
riculum esset, ne orbis terrarum fines unà cum
syllabis à se inuicem distraherentur & abrum-
perentur. Quæ cum beatus ille vir, & verè ho-
mo Dei, magnisq; animarum dispensator,
oculis

oculis auribusq; perciperet, tam stultam & absurdam Orthodoxæ fidei sectionem dissimulandam ac negligendam sibi non putavit: verum medicinam morbo quamprimum infert. Quoniam autem modo id facit? utrâque parte leniter & humanè accersitâ, verborumq; sententiâ diligenter & accuratè perpensâ, posteaquam concordem reperit, nec quantum ad doctrinam quidquam inter se dissidentes: ita negotium transigit, ut nominum usum ipsis concedens, rebus eos constringeret.

Sed non diu hæc stetit concordia. Cùm enim Ariani iunctis Semiarianis hypostaseos nomine abuterentur, & venenum suum hoc velut poculo propinarent, abhorruere Latini cum quibusdam Græcis ab hoc nomine, ac in primis Hieronymus & Paulinus.

Quod igitur asseris, *Ecclesiæ Antiochenæ Antistites ab eo (Hieronymo) exegerunt trium hypostaseon confessionem*, cum verâ historiâ stare non potest. Nam cùm tres, Baronium secutus, statuas eodem tempore Antiochiæ Episcopos, Paulinum, Meletium & Vitalem; duos priores, Orthodoxos; tertium, Apollinaris sectatorem: non rectè existimas, tres hos Episcopos, ab Hieronymo trium hypostaseon exegisse confessionem. Imò verò ipse Paulinus tres hypostases dicere refugiebat. Testis Acacius Berœënsis Episcopus

Apud Cy-
rill. ep. 15.
In Conc.
Eph. par-
te 1. ep. 23.

pupus epistolâ ad Cyrillum Alexandrinum
Episcopum (leui memoria lapsu Cyrilli ad
Acacium Baronius ad annum Christi CCC-
LXXII. citat) Ο μακάριος Παυλῖνος ὁ ἐπί-
σκοπος παρητύτο βεῖς ὑποστάσεις λέγειν ῥητῶς,
δυναμει ἁληθῶς τῶτα φρονῶν, τῶτα μετῶν.
ἠκολούθησε δὲ τοῖς Δυτικοῖς θεοφιλέσιν ἐπισκό-
ποις, τῶ ἐσενῶθη τὸ Ῥωμαϊκῶ φωνῶν, ἔ μὴ δύ-
νασται πρὸς τὴ ἡμετέραν τῆς Γραικῶν φράσιν, βεῖς
ὑποστάσεις λέγειν. *Beatus Paulinus Episcopus
etsi tres hypostases palàm dicere recusaret; re
tamen ἔ virtute ab eorum sententiâ ἔ fide,
qui hoc profitebatur, non recedebat. Sed abatur
hic autem piissimos Occidentis Episcopos, pro-
pterea quòd Romanae linguae angustia, sicuti
Graecae phrasis, tres hypostases dicere commodè
non ferat. Exstat Paulinianæ fidei coram
Athanasio confessio apud Epiphanium: Εἰ γῶ
Παυλῖνος ὁ ἐπίσκοπος οὕτω φρονῶ, καὶ ἁλῶς παρέ-
λαβον ἀπὸ τῆς Πατέρων, ὄντα καὶ ὑφῆσ ὦτα Πατέ-
ρα τέλειον, καὶ ὑφῆσ ὦτα Υἱὸν τέλειον, καὶ ὑφῆσ ὄς
τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον τέλειον. διὸ καὶ ἀποδέχομαι
τῶ φρονεγραμμῶν ἐρμηνείαν πρὸς τῆς βίῶν
ὑποστάσεων, καὶ τὴ μίαν ὑποστάσεως ἡτοῖ ἐσίας, ἔ
τοὺς φρονουῶτας οὕτως. ὁσεβῆς γὰρ ἔστι φρονεῖν
καὶ ὁμολογεῖν τὴ Τριάδα, ἐν μιᾷ θεότητι. *Ego Pau-
linus Episcopus sic sentio, quemadmodum tra-
ditum accepi à Patribus, esse ἔ subsistere Pa-
trem perfectū, ἔ subsistere Filium perfectum,*
ἔ*

Epiphan.
har. 77.

Athanasio confessio apud Epiphanium: Εἰ γῶ
Παυλῖνος ὁ ἐπίσκοπος οὕτω φρονῶ, καὶ ἁλῶς παρέ-
λαβον ἀπὸ τῆς Πατέρων, ὄντα καὶ ὑφῆσ ὦτα Πατέ-
ρα τέλειον, καὶ ὑφῆσ ὦτα Υἱὸν τέλειον, καὶ ὑφῆσ ὄς
τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον τέλειον. διὸ καὶ ἀποδέχομαι
τῶ φρονεγραμμῶν ἐρμηνείαν πρὸς τῆς βίῶν
ὑποστάσεων, καὶ τὴ μίαν ὑποστάσεως ἡτοῖ ἐσίας, ἔ
τοὺς φρονουῶτας οὕτως. ὁσεβῆς γὰρ ἔστι φρονεῖν
καὶ ὁμολογεῖν τὴ Τριάδα, ἐν μιᾷ θεότητι. *Ego Pau-
linus Episcopus sic sentio, quemadmodum tra-
ditum accepi à Patribus, esse ἔ subsistere Pa-
trem perfectū, ἔ subsistere Filium perfectum,*
ἔ

& subsistere Spiritum sanctum perfectum. Quapropter etiam recipio præscriptam interpretationem de tribus hypostasibus seu substantiis, & unâ essentiâ, itemq; eos, qui sic sentiunt. Pium est enim sentire ac confiteri Trinitatem in unâ Deitate. Vbi etsi Paulinus iuxta præscriptam ab Athanasio interpretationem tres hypostasies admittat, palàm tamen nomine eo uti recusavit, ut iam ex Acacio vidimus: nullo modo ut dici possit, Paulinum ab Hieronymo trium hypostasieon confessionem exegisse.

Nec certiozem ipso Hieronymo testem adducere possumus, ut intelligamus, qui ab eo trium hypostasieon confessionem exegerint. Scribit igitur ad Damasum: *Nunc igitur, prò dolor! post Nicenam fidem, post Alexandrinum iuncto pariter Occidente decretum, trium hypostasieon ab Arianorum Præsule & Campensibus nouellum à me homine Romano nomen exigitur.* Et rursus epistolâ sequenti Arianos distinguit à tribus aliis Episcopis inter se dissidentibus: *Ita (ait) me incessabilis inimicus post tergum secutus est, ut maiora in solitudine bella nunc patiar.* Hinc enim præsidys fulta mundi Ariana rabies fremit; hinc in tres partes scissa Ecclesia, ad se rapere me festinat. Præcedenti quoque epistolâ Tarsenses iungit Campensibus, ab eo tres

Hieron.
ep. 57.

Idē ep. 58.

Hieron.
ep. 57.

hypostasēs exigentibus : *Campenses cum Tarsensibus hereticis copulati, nihil aliud ambiūt, quàm ut auctoritate cōmunionis vestræ fulti, tres hypostasēs cum antiquo sensu prædicent.* Exegere igitur ab Hieronymo trium hypostasēon cōfessionem, non tres illi simul Episcopi, Meletius, Paulinus, Vitalis, vti perperam asseruisti, Casaubone; sed Arianorum Præsul cum Campensibus & Tarsensibus.

Socrat. l. 4.
cap. 1.

Sed quis ille hoc tempore Antiochię *Arianorum Præsul*? Vtique Euzoius, de quo Socrates: *Τὸν δὲ καὶ τὸν Ἀντιοχείαν Ἀρειανῶν, ἠγεῖτο Εὐζώιος, Ἀριανῶν, qui Antiochię erant, Episcopus fuit Euzoius.* Meminit eiusdem idem Socrates, libro II. cap. xxxiv. & libro IV. cap. xxviii. Theodoretus lib. III. cap. xxxi. Sozomenus lib. VI. cap. v. & XIX.

Marianus
Victor. ad
epist. 57.
Hier.

Qui porro hi *Campenses*, qui *Tarsenses*? Marianus Victorius ad epistolam LVII. Hieronymi, existimat *Campenses* dictos à Campis Cilicię, quarum Ptolomæus mentionem facit; Campasque eam partem Cilicię esse, quę inflexo sinus Issici littore, ad oram Syrię, quę vicina est Antiochię, deflectit: *Tarsenses* verò à Tarso Cilicię insigni vrbe.

Baron.
tom. 4.
anno 372.

Baronius verò tomo IV. ad annum Christi CCCLXXII. per *Campenses* Meletianos intelligit, quòd pulsi Antiochiã in campis

pis

pis synaxes agerent. Sozomenus certè eos

extra urbem conuenisse refert: Ε'παυελ.θων Sozom.l.5.
cap. 11.

Μελέπος εν τ' ιαφροείας μεχωρισμύοις δ'εργον
 τ'ους τα' αυτα' φερονου'τας ιδία σω' τ'ετοις'εξω' τ'
 πόλεως'επιλησίαζεν' ο' δε Παυλίνος'ενδον'μ'η'τ'
 ο'ικείων. *Meletius ab exilio reuersus, cum suæ
 opinionis fautores ab aliis segregatos offendis-
 set, seorsum cum his extra urbem, Paulinus
 autem cum suis intra urbem conuentus egit.*

Et Nicetas Thesauri orthodoxi libro v. *Me-
 letius extra portas ciuitatis synagogas seu con-
 uenticula habuit, usque ad impij Valentis Im-
 peratoris tempora.* Nicetas
Thes.orth.
l.5. c. 24.

Inde à Valente in exilium
 missus, cum post eius mortem à Gratiano
 reuocatus esset, restitit Paulinus, ne collega
 illi Antiochiæ corrogaretur. Tandem Me-

letio fauentes, *in Ecclesiarum suburbanarum
 vnâ in Episcopali cathedrâ Meletium collo-
 cant,* vt habet idem Nicetas. Idem sup.
c. 25.

Per *Tarsenses*
 verò Baronius suprâ Semiarianos intelli-
 git, à Siluano Tarsi Episcopo, cuius memi-
 nit Sozomenus & Nicetas.

Atque hæc nunc sufficiant ad debiti Ba-
 roniani expunctionem. A quo cum creditor
 aduersarius rationes exigit, dum ad calcu-
 los sedetur, dum putatur, ipse creditor mul-
 tiplici debito obstrictus tenetur; vt non iam
 de scrupulis aliquot, sed de assè toto litem
 Euathlo Protagoras contestari possit.

Sozom. li-
bro 6. c. 4.
Nicetas
Thes. Or-
thod. l. 5.
c. 20.